

Про затвердження Порядку визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання

Наказ МОН № 300 від 16.03.15 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

№ 300 від 16 березня 2015 року

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
31 березня 2015 р. за № 359/26804

Про затвердження Порядку визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання

Відповідно до частин першої, другої та шостої статті 45 Закону України "Про вищу освіту", підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, з метою забезпечення об'єктивного визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання, що додається.
2. Департаменту вищої освіти (Коровайченко Ю.М.) подати цей наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Совсун І.Р.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр С. Квіт

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки України
16.03.2015 № 300
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
31 березня 2015 р. за № 359/26804

ПОРЯДОК визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає організаційно-технологічні засади, єдині вимоги до визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання (далі - зовнішнє оцінювання) та процедуру визначення результатів зовнішнього оцінювання.
2. Об'єктивність оцінювання сертифікаційних робіт та визначення результатів учасників зовнішнього незалежного оцінювання (далі - учасник зовнішнього оцінювання) забезпечують:
 - 1) предметні фахові комісії при Українському центрі оцінювання якості освіти (далі - предметні фахові комісії);
 - 2) регламентні комісії при регіональних центрах оцінювання якості освіти (далі - регламентні комісії);

3) експертні комісії з питань визначення результатів зовнішнього оцінювання, що використовуються під час прийому до навчальних закладів, при Українському центрі оцінювання якості (далі - експертні комісії з визначення рейтингової оцінки), експертні групи при регіональних центрах оцінювання якості освіти (далі - регіональні експертні групи), робоча група Українського центру оцінювання якості освіти (далі - робоча група Українського центру);

4) експертні комісії з питань визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання, що використовуються як державна підсумкова атестація, при Українському центрі оцінювання якості освіти (далі - експертні комісії з визначення оцінки рівня навчальних досягнень);

5) апеляційна комісія при Українському центрі оцінювання якості освіти (далі - апеляційна комісія).

II. Організаційно-технологічне забезпечення процесу визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання

1. Український центр оцінювання якості освіти (далі - Український центр):

1) здійснює розподіл сертифікаційних робіт учасників зовнішнього оцінювання між пунктами обробки;

2) розробляє комплекс програмних засобів, що використовуються в процесі обробки сертифікаційних робіт та документів пункту проведення зовнішнього незалежного оцінювання (далі - пункт зовнішнього оцінювання);

3) розробляє критерії оцінювання розгорнутих відповідей;

4) організовує діяльність:

- предметних фахових комісій;
- робочої групи Українського центру;
- експертних комісій з визначення рейтингової оцінки;
- експертних комісій з визначення оцінки рівня навчальних досягнень;
- апеляційної комісії;

5) визначає арифметичну суму балів за виконання завдань сертифікаційної роботи з певного предмета (далі - тестовий бал);

6) персоніфікує сертифікаційні роботи учасників зовнішнього оцінювання, встановлює персональні результати зовнішнього оцінювання;

7) оголошує результати зовнішнього оцінювання.

2. Регіональний центр оцінювання якості освіти (далі - регіональний центр):

1) організовує діяльність регіональних експертних груп і регламентних комісій;

2) організовує доставку сертифікаційних робіт до пунктів обробки, документів пунктів зовнішнього оцінювання до регіонального центру, що організовує проведення зовнішнього оцінювання на відповідній території обслуговування;

3) здійснює обробку сертифікаційних робіт учасників зовнішнього оцінювання та документів пунктів зовнішнього оцінювання;

4) організовує роботу пунктів перевірки відкритих завдань.

3. Предметні фахові комісії ухвалюють правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи (далі - ключі відповідей) та схеми оцінювання завдань відкритої форми з розгорнутою відповіддю.

4. Регіональні експертні групи здійснюють експертну оцінку завдань сертифікаційних робіт, визначаючи мінімальну кількість (суму) тестових балів, які за виконання сертифікаційної роботи може отримати учасник зовнішнього незалежного оцінювання з мінімальним рівнем знань, необхідним для участі в конкурсі на зарахування до вищого навчального закладу (далі - поріг "склав/не склав").

5. Регламентні комісії:

1) розглядають документи пунктів проведення зовнішнього оцінювання, пунктів обробки та пунктів перевірки, що містять інформацію про ознаки порушень учасниками процедур зовнішнього оцінювання в пункті проведення зовнішнього оцінювання;

2) розглядають апеляційні заяви щодо порушень процедури проведення зовнішнього оцінювання в пункті проведення зовнішнього оцінювання, що можуть вплинути на об'єктивність результату;

3) приймають рішення на основі вивчення фактів, що можуть вплинути на об'єктивність визначення результатів зовнішнього оцінювання;

4) порушують перед Українським центром оцінювання якості освіти клопотання щодо анулювання результатів зовнішнього оцінювання окремих осіб.

6. Робоча група Українського центру готує зведену інформацію про висновки регіональних експертних груп щодо порога «склав/не склав», статистичні характеристики результатів виконання сертифікаційних робіт.

7. Експертні комісії з визначення оцінки рівня навчальних досягнень з урахуванням Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 року № 329, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 року за № 566/19304, розробляють таблиці відповідності тестових балів оцінкам рівнів навчальних досягнень (далі - таблиця за шкалою 1 - 12 балів).

8. Експертні комісії з визначення рейтингової оцінки встановлюють поріг "склав/не склав" та розробляють таблиці відповідності тестових балів рейтинговій оцінці (далі - таблиця за шкалою 100 - 200 балів), що вказує на місце результату особи серед результатів інших учасників зовнішнього незалежного оцінювання.

9. Апеляційна комісія здійснює розгляд апеляційних заяв учасників зовнішнього оцінювання щодо результатів зовнішнього незалежного оцінювання, у тому числі із залученням фахових предметних груп.

III. Етапи визначення результатів зовнішнього оцінювання

Визначення результатів зовнішнього оцінювання з кожного предмета (сесії) відбувається поетапно:

1) ухвалення ключів відповідей та схем оцінювання завдань відкритої форми з розгорнутою відповіддю (за їх наявності);

2) здійснення експертної оцінки завдань сертифікаційної роботи та підготовка висновків щодо порога "склав/не склав";

- 3) комп'ютерна обробка закодованих сертифікаційних робіт, а також аудиторних протоколів проведення зовнішнього незалежного оцінювання, карт спостереження за процедурою проведення зовнішнього незалежного оцінювання в пункті проведення зовнішнього незалежного оцінювання за формами згідно з додатками 6 - 11 та 14 до [Порядку роботи пункту проведення зовнішнього незалежного оцінювання в 2015 році](#), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17 лютого 2015 року № 156, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 березня 2015 року за № 280/26725;
- 4) перевірка екзаменаторами завдань відкритої форми з короткою або розгорнутою відповіддю (далі - відкриті завдання) у закодованих сертифікаційних роботах;
- 5) розгляд фактів, що виявлені в ході обробки сертифікаційних робіт, документів пунктів зовнішнього оцінювання, які можуть вплинути на результат зовнішнього оцінювання;
- 6) визначення кількості тестових балів;
- 7) підготовка зведеної інформації про висновки регіональних експертних груп щодо порога «склав/не склав», статистичних характеристик результатів виконання сертифікаційних робіт;
- 8) ухвалення рішення про встановлення порога "склав/не склав" та таблиці за шкалою 100 - 200 балів;
- 9) переведення тестових балів в оцінки за рейтинговою шкалою 100 - 200 балів;
- 10) ухвалення таблиці за шкалою 1 - 12 балів (у разі проведення державної підсумкової атестації з певного предмета у формі зовнішнього оцінювання);
- 11) переведення тестових балів в оцінки за шкалою 1 - 12 балів;
- 12) персоналізація (декодування) сертифікаційних робіт учасників зовнішнього оцінювання, встановлення персональних результатів зовнішнього оцінювання та їх оголошення;
- 13) прийом та розгляд апеляційних заяв від учасників зовнішнього оцінювання.

IV. Обробка матеріалів зовнішнього оцінювання

1. Розподіл сертифікаційних робіт між пунктами обробки здійснюється з урахуванням їхніх технічних можливостей, наявності кваліфікованих працівників, кількості зареєстрованих осіб для проходження зовнішнього оцінювання в регіонах, що закріплені за відповідними регіональними центрами.
2. Обробка сертифікаційних робіт та документів пунктів зовнішнього оцінювання повинна бути завершена:
 - 1) з української мови і літератури не пізніше ніж через 21 календарний день після проведення зовнішнього оцінювання;
 - 2) з математики, історії України, англійської, іспанської, німецької, російської, французької мов - 14 календарних днів;
 - 3) з інших предметів - 7 календарних днів.
3. Обробка сертифікаційних робіт та документів пунктів зовнішнього оцінювання додаткової сесії має бути завершена не пізніше ніж за 12 календарних днів після проведення останнього зовнішнього оцінювання.
4. У день завершення обробки документів пункту зовнішнього оцінювання та сертифікаційних робіт з певного предмета регіональні центри інформують про це листом-повідомленням Український центр.

5. Сертифікаційні роботи та документи пунктів зовнішнього оцінювання зберігаються протягом одного року.

V. Розгляд фактів, що можуть впливати на об'єктивність визначення результатів зовнішнього оцінювання

1. До фактів, що можуть вплинути на об'єктивність визначення результатів зовнішнього оцінювання, належать:

- 1) виконання учасником зовнішнього оцінювання сертифікаційної роботи не на робочому місці, визначеному Українським центром;
- 2) виконання сертифікаційної роботи іншою особою;
- 3) порушення учасником зовнішнього оцінювання процедури проходження зовнішнього оцінювання, що зафіксовано в документах пункту зовнішнього оцінювання;
- 4) подання учасником зовнішнього оцінювання заяви щодо порушення процедури проведення зовнішнього оцінювання;
- 5) інші факти, що відображені в документах пункту зовнішнього оцінювання чи пункту перевірки відкритих завдань.

2. Регламентна комісія за результатами розгляду фактів, визначених у пункті 1 цього розділу приймає одне з рішень, а саме:

- 1) зарахування результату зовнішнього оцінювання за виконання сертифікаційної роботи;
- 2) оцінювання сертифікаційної роботи за номером варіанта, зазначеного учасником зовнішнього оцінювання;
- 3) оцінювання сертифікаційної роботи за номером варіанта, що відповідає номеру робочого місця учасника зовнішнього оцінювання;
- 4) надання пропозиції Українському центру про анулювання результату зовнішнього оцінювання;
- 5) подання до апеляційної комісії клопотання щодо додаткового вивчення фактів, які можуть здійснювати вплив на об'єктивність визначення результатів зовнішнього оцінювання.

3. Рішення про надання пропозиції Українському центру щодо анулювання результату зовнішнього оцінювання приймається на підставі записів в аудиторному протоколі проведення зовнішнього оцінювання та/або карті спостереження за процедурою проведення зовнішнього незалежного оцінювання в пункті проведення зовнішнього оцінювання за формами згідно з додатками 6 - 11 та 14 до Порядку роботи пункту проведення зовнішнього незалежного оцінювання в 2015 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17 лютого 2015 року № 156, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 березня 2015 року за № 280/26725, а також письмових пояснень або доповідних записок працівників пункту зовнішнього оцінювання, пункту перевірки або пункту обробки.

4. Результати зовнішнього оцінювання з певного навчального предмета можуть бути анульовані за рішенням апеляційної комісії у випадку:

- 1) виявлення в період часу, відведеного на виконання сертифікаційної роботи, в особи або на її робочому місці друкованих або рукописних матеріалів, засобів зв'язку, пристроїв зчитування, обробки, збереження та відтворення інформації, а також окремих елементів, які можуть бути складовими відповідних технічних засобів чи пристроїв, інших засобів, предметів, приладів, що не передбачені Порядком роботи пункту проведення зовнішнього незалежного оцінювання в 2015 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 17 лютого 2015 року

№ 156, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 12 березня 2015 року за № 280/26725, (крім дозволених пристроїв медичного призначення, про наявність яких учасник зовнішнього оцінювання повинен повідомити працівникам пункту проведення зовнішнього оцінювання до початку роботи над сертифікаційною роботою);

2) виконання сертифікаційної роботи не на робочому місці, визначеному Українським центром;

3) спілкування в будь-якій формі з іншим учасником зовнішнього оцінювання в процесі виконання сертифікаційної роботи;

4) списування відповідей на завдання сертифікаційної роботи в іншого учасника зовнішнього оцінювання;

5) виконання сертифікаційної роботи іншою особою, що було встановлено апеляційною комісією;

6) неповернення сертифікаційної роботи особам, які проводять зовнішнє оцінювання, після завершення часу, відведеного для її виконання;

7) неправильне оформлення сертифікаційної роботи, що унеможливило оцінювання наданої відповіді або встановлення варіанта сертифікаційної роботи, завдання якої виконував учасник зовнішнього оцінювання;

8) пошкодження учасником зовнішнього оцінювання сертифікаційної роботи, що унеможливило її автоматизовану обробку;

9) персоналізація учасником зовнішнього оцінювання сертифікаційної роботи або наявність у ній додаткових відміток, що не передбачені процедурами зовнішнього оцінювання;

10) дострокове припинення виконання сертифікаційної роботи в пункті зовнішнього оцінювання внаслідок порушення учасником процедури зовнішнього оцінювання.

5. У разі виявлення під час обробки сертифікаційних робіт і документів пункту зовнішнього оцінювання технологічних помилок, що можуть впливати на правильність визначення результату зовнішнього оцінювання учасника зовнішнього оцінювання або групи учасників зовнішнього оцінювання, регламентна комісія в найкоротший строк надсилає до апеляційної комісії клопотання щодо проведення додаткового вивчення цих фактів, додаючи копії необхідних документів і матеріалів.

6. Розгляд клопотань регламентних комісій здійснюється апеляційною комісією до оголошення результатів зовнішнього оцінювання з певного предмета.

VI. Визначення тестового бала

1. Тестові бали визначаються після завершення комп'ютерної обробки бланків відповідей типу А, типу Б, комбінованого типу А+, Б+, оцінювання екзаменаторами відкритих завдань, а також обробки документів пунктів зовнішнього оцінювання з певного предмета.

2. Кількість балів за відповіді на завдання сертифікаційної роботи визначається на основі схем оцінювання завдань сертифікаційної роботи, ухвалених предметною фаховою комісією.

3. Тестовий бал визначається шляхом додавання балів, отриманих у процесі зіставлення відповідей, зазначених у бланку відповідей типу А та типу А+, із ключами відповідей, а також балів, отриманих за виконання відкритих завдань (бланки відповідей типу Б та типу Б+).

4. Учаснику зовнішнього оцінювання, результат якого анулюється, виставляється тестовий бал із значенням «0» (нуль тестових балів).

VII. Переведення тестових балів в оцінки

1. Переведення тестових балів в оцінки здійснюється на основі:

1) таблиці за рейтинговою шкалою 100 - 200 балів;

2) таблиці за шкалою 1 - 12 балів (у разі проведення державної підсумкової атестації з певного предмета у формі зовнішнього оцінювання).

2. Шкала 100 - 200 балів (множина чисел в інтервалі від 100 до 200 із кроком у 0,5) є:

1) рейтинговою, що вказує на місце результату зовнішнього оцінювання особи серед результатів інших учасників зовнішнього оцінювання з певного предмета;

2) справедливою, тобто учасники зовнішнього оцінювання, які набрали однакову кількість тестових балів із певного предмета, мають отримати за цією шкалою однакові оцінки; водночас учасник зовнішнього оцінювання, який має більшу кількість тестових балів, повинен отримати за шкалою 100 - 200 балів оцінку не нижчу, ніж той, хто набрав меншу кількість балів.

3. Таблиця за шкалою 100 - 200 балів формується робочою групою Українського центру за допомогою комп'ютерного програмного засобу методом еквіпроцентильної нормалізації в оцінки за еталонною шкалою із середнім значенням 150 балів і середньоквадратичним відхиленням 20, що застосовується до сукупності тестових балів за виконання сертифікаційних робіт із певного предмета (сесії зовнішнього оцінювання), значення яких більше або дорівнює значенню порога "склав/не склав".

4. Персоналізація результатів зовнішнього оцінювання здійснюється після завершення обробки та оцінювання всіх сертифікаційних робіт із певного предмета й передбачає їх декодування та встановлення персональних результатів зовнішнього оцінювання.

VIII. Оголошення результатів зовнішнього оцінювання

1. З метою інформування учасників зовнішнього оцінювання на офіційному веб-сайті Українського центру розміщуються:

1) відповіді до тестових завдань - наступного робочого дня після проведення зовнішнього оцінювання (сесії) з певного предмета;

2) схеми оцінювання завдань сертифікаційної роботи з відкритою відповіддю - через три дні після проведення зовнішнього оцінювання з певного предмета;

3) повідомлення про дату оприлюднення результатів зовнішнього оцінювання з певного предмета - не пізніше ніж за один день до дня їх офіційного оголошення;

4) таблиці за шкалою 100 - 200 балів і таблиці за шкалою 1 - 12 балів - у день оголошення результатів зовнішнього оцінювання з певного предмета.

2. Результати зовнішнього оцінювання фіксуються у відомості результатів зовнішнього оцінювання, що формується за підсумками проведення зовнішнього оцінювання з кожного навчального предмета (сесії) у вигляді персоніфікованого реєстру результатів учасників зовнішнього оцінювання, укладеного в алфавітному порядку. Цю відомість затверджує директор Українського центру.

3. Офіційне оголошення результатів зовнішнього оцінювання здійснюється шляхом їх розміщення на інформаційних сторінках учасників зовнішнього оцінювання, створених на офіційному веб-сайті Українського центру.

IX. Подання та розгляд апеляційної заяви щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

1. Результат зовнішнього оцінювання є предметом апеляції.
2. У разі виникнення сумніву щодо правильності встановлення результату зовнішнього оцінювання з певного предмета учасник зовнішнього оцінювання може подати апеляційну заяву в письмовій формі на ім'я директора Українського центру, у якій зазначаються:
 - 1) прізвище, ім'я, по батькові учасника зовнішнього оцінювання;
 - 2) номер сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання;
 - 3) назва навчального предмета, результат зовнішнього оцінювання з якого оскаржується;
 - 4) номер контактного телефону;
 - 5) дата подання апеляційної заяви.
3. Прийом апеляційних заяв відбувається протягом п'яти календарних днів із дня офіційного оголошення результатів зовнішнього оцінювання за підсумком зовнішнього незалежного оцінювання з певного предмета. У разі подання апеляційної заяви за допомогою поштового зв'язку дата подання визначається за відтиском штампеля відправлення на поштовому конверті.

Апеляційні заяви, подані пізніше встановленого строку, не розглядаються.
4. Розгляд апеляційних заяв здійснюється апеляційною комісією протягом п'ятнадцяти календарних днів з урахуванням дня їх надходження.
5. Під час розгляду апеляційної заяви до уваги не беруться записи, зроблені учасником зовнішнього оцінювання в зошиті із завданнями сертифікаційної роботи.
6. У ході розгляду апеляційних заяв здійснюються технічна та предметна перевірки.
7. Технічна перевірка виконання завдань сертифікаційної роботи проводиться з метою встановлення правильності визначення результату зовнішнього оцінювання під час автоматизованої комп'ютерної обробки:
 - 1) бланків відповідей типу А та типу А+;
 - 2) полів екзаменаторів на бланках типу Б та типу Б+;
 - 3) персоналізації бланків відповідей.
8. Предметна перевірка виконання завдань сертифікаційної роботи передбачає встановлення об'єктивності оцінювання відкритих завдань сертифікаційної роботи на бланках типу Б та типу Б+ шляхом проведення повторного оцінювання завдань.
9. Апеляційна заява, у якій оскаржуються результати зовнішнього оцінювання з одного і того самого предмета повторно, не розглядається, якщо першу заяву розглянуто по суті.
10. Інформація про дату, час і місце проведення засідання апеляційної комісії розміщується на інформаційній сторінці учасника зовнішнього оцінювання, створеній на офіційному веб-сайті Українського центру.
11. Учасники зовнішнього оцінювання, апеляційні заяви яких винесені на розгляд, та (або) їх представники можуть бути присутні на засіданні апеляційної комісії.
12. Заявник може відкликати апеляційну заяву до початку її розгляду на засіданні апеляційної комісії. У такому випадку розгляд заяви припиняється.

13. Учасникам зовнішнього оцінювання, які присутні на засіданні апеляційної комісії, надаються для ознайомлення копії бланків відповідей та картка учасника зовнішнього незалежного оцінювання (із результатами зовнішнього оцінювання, установленими до подання апеляційної заяви).

14. Апеляційна комісія за наслідками розгляду апеляційних заяв приймає на відкритому засіданні одне з таких рішень:

- 1) відмовити в задоволенні апеляційної заяви;
- 2) задовольнити апеляційну заяву.

15. Причинами відмови в задоволенні апеляційної заяви є:

- 1) відсутність помилок під час здійснення автоматизованої комп'ютерної обробки бланків відповідей та їх персоналізації;
- 2) підтвердження об'єктивності оцінювання відкритих завдань сертифікаційної роботи;
- 3) підтвердження рішення про анулювання результатів зовнішнього оцінювання.

16. У разі задоволення апеляційної заяви приймається одне з таких рішень:

- 1) про відновлення результату зовнішнього оцінювання, якщо його було анульовано;
- 2) про зміну кількості балів, отриманих учасником зовнішнього оцінювання із певного предмета.

17. Після прийняття апеляційною комісією відповідного рішення не пізніше ніж через три дні заявнику за адресою, зазначеною ним під час реєстрації для участі в зовнішньому оцінюванні, надсилаються:

- 1) картка учасника зовнішнього незалежного оцінювання (із результатами зовнішнього оцінювання з певного навчального предмета, установленими апеляційною комісією), у якій зазначено рішення апеляційної комісії у вигляді витягу з протоколу;
- 2) копії бланків відповідей, що були виготовлені до початку їх перевірки.

18. Інформація про прийняте апеляційною комісією рішення розміщується на інформаційній сторінці учасника зовнішнього оцінювання, створеній на офіційному веб-сайті Українського центру, протягом наступного робочого дня після прийняття рішення, але не пізніше трьох робочих днів із дня прийняття рішення.

19. У разі прийняття апеляційною комісією рішення про зміну результату зовнішнього оцінювання формується відомість змін результатів зовнішнього оцінювання, яку затверджує директор Українського центру.

Директор
вищої освіти Ю.М. Коровайченко

департаменту